

Referat Grønt Forum

Torsdag den 6. februar 2025

Møder i 2025: 14/5 inkl. politisk dialog, 28/8, (27/9 Sorø Folkemøde), 6/11 *fælles med KMU*.

Deltagerliste

Leder af Natur og Miljø	Sofie Hjelm Byrnak, formand
Natur og Miljø	Line Strandholm Magnussen, sekretær
Danmarks Jægerforbund	Stig Egede Hansen
Danmarks Naturfredningsforening	Niels Hilker
Dansk Ornitologisk forening	Lene Smith
Friluftsrådet	Jette Kruse
Kongskilde Naturcenter	Urd Kornø Rasmussen
Sorø Kodriverlaug	Michael Torp

Afbud/ ikke tilstede

Gefion/ Dansk Landbrug	Kurt Pedersen
Naturstyrelsen Storstrøm	Elly Andersen
Sorø Rigesti Laug	Rikke Kloster
Dansk Skovforening	Jens Kristian Poulsen

Vakant

SF's miljøgruppe og Sorø Lystfiskerforening.

Velkomst og godkendelse af referat fra 21/11-24

Referat godkendt.

Oplæg om Grøn Trepert/ Lokal Trepert.

Slides vedhæftet.

Rids af struktur for Lokal Treperts samarbejde blev gennemgået af Sara Eriksen fra TMD.

Sorø Kommune er med i to Lokale Treparter i hovedvandopland til hhv. Kalundborg (nord) og Smålandsfarvandet (syd), som skal bidrage til arealomlægningsprocessen. Kommunerne skal i 2025 i regi af de Lokale Treparter koordinere fælles omlægningsplaner, som angiver projektarealer hvor udtagning af landbrugsjord med CO2 og kvælstofreduktioner i systemet MARS.

Sara deltager fra Sorø i begge teknikker-grupper, der samler projektforslag fra kommuner, Naturstyrelse og udtagningsskousulenter.

I styregrupperne sidder:

- Politisk er udpeget hhv. Morten Suhr i nord og Jens Jacobsen i syd.
- Forvaltningen deltager med Centerchef Jannik Rauer i nord og Leder af Natur og Miljø Sofie Byrnak i syd.
- DN har udpeget Jan Woolhead, Sorø, som deres deltager i syd, mens lokalafdelingen i Kalundborg sender en repræsentant i nord.
- Grønt Forum foreslås at være lokal dialogpart, som kan støtte DN og vores lokale politikere i Lokal Treperts arbejdet. Der er enighed om, er en god idé.

Jette spørger, om der tænkes friluftsliv ind i de mange omlægningsprojekter som skal igangsættes (lavbund og skov). Svaret er at det giver points i en ansøgning, men at friluftsliv (naturudvikling m.m.) i høj grad vil bero på lodsejersarbejde, adgang til støtteordninger mv. efter projekternes implementering.

Orientering fra forvaltningen

Kyndelmisse 2025 var endnu en gang en stor succes, med rekord mange deltagere.

Præsentation af ny leder på Kongskilde

Slides vedhæftet.

Urd, som er ny leder af Kongskilde Naturcenter, deltager fremover som medlem af Grønt Forum.

Urd præsenterede sig selv, og fortalte lidt om hendes første tid som leder.

- Hun og Niels Crone brugte starten af januar måned på at skrive ansøgninger til fonde. Endvidere vil Urd se på indtægtsgivende aktiviteter fra f.eks. tilbud til virksomheder.
- Kongskilde Naturcenter deltog i Kyndelmisse i januar og udbyder her i foråret bl.a. aktivitet om "affald i naturen" til skolerne. *Se slides for planlagte aktiviteter i regi af Kongskilde Naturcenter.*
- Urd vil tage fat på organisering af frivillig gruppen på Kongskilde, og der skal ryddes op og organiseres grej. Der er også fokus på tværgående samarbejder med f.eks. Naturpark Åmosen, Naturstyrelsen og foreninger i Sorø.
- Kerneopgaven er at sprede budskabet om respekt og kærlighed for Naturen.

Grønt Forums Budget

Der er ikke søgt om tilskud fra Grønt Forums Pulje til 2025. Dette skyldes sikkert at skoler og institutioner hellere vil søge Naturpuljen, hvor de kan få op til 30.000 kr. til naturforbedrende tiltag. Det blev diskuteret om puljen skulle genopslås eller om fokus er på at bruge midler til Sorø Folkemøde (den 27. september).

- Uddeling af Grønt Forums Miljøpris sker på Sorø Folkemøde, så budget for forplejning vedtages øget, ligesom GF ønsker at uddelingen sker på den store scene.
- Grønt Forum vil lave fælles stand side om side med DN og Kongskilde Naturcenter. Fokus er på børn, natur og Grøn Trepert, og desuden at øge kendskabet til Grønt Forum.
- Urd vil gerne tovholde en fælles aktivitet, og vil undersøge budget for "formidlingsakvarier til at demonstrere kvælstof og vådområder" til næste møde. Kan tage det meste af Grønt Forums budget for 2025!
- Alle kan overveje, om man vil invitere en kendt foredragsholder eller aktivitetsperson til stand!

Budget	2024	2025
Budget	50.100 kr.	52.000 kr.
overf. fra foreg. år	3.000 kr.	
årets budget	53.100 kr.	52.000 kr.
Samlede udgifter - herunder	46.771 kr.	30.000 kr.
Mødeforplejning og fødevarer	2.337 kr.	2.500 kr.
Naturvejledertilskud	20.000 kr.	20.000 kr.
GF pulje:		0 kr.
Projekter ialt	15.817 kr.	
Miljøpris:		
- Uddeling	5.000 kr.	5.000 kr.
- Annoncering	0 kr.	0 kr.
- Forplejning	179 kr.	500 kr.
- Skiltetryk	3.438 kr.	2.000 kr.
Rest	6.329 kr.	22.000 kr.

Grønt Forum Årshjul 2025

Årsplan 2025

Emner: Lokal Trepart bliver sandsynligvis en del af Grønt Forums indsats i 2025. I 4. kvartal tilføjes evaluering af Sorø Folkemøde.

Emne for Politisk dialogmøde den 14. maj. Da budget til Kongskilde Naturcenter nu er sikret for en periode, så vælges buskørsel for skoler til Kongskilde Naturcenter og dialog om Naturtalenter. Arbejdsgruppen består af: Urd, Niels, Stig og Michael.

Bordet rundt

- DN har forberedt materiale til politikerne i forbindelse med kommunalvalget. Vedhæftes referat. Grønt valg møde forberedes.
- Kodriverne vil bruge deres sidste midler på en engfestival, som kan omfatte høslæt kursus, blomsterbestemmelse mm. Og er i planlægning som en fælles event med DN og biblioteket.

Naturindsatser

- Line gennemgik hurtigt status på Naturpuljer 2024, vedrørende uddeling og projekter. Der er kommet mange ansøgninger i 2025, mest på anlæg af nye naturområder (fx søer, blomsterenge, beplantning og diger) og mindre til naturpleje af eksisterende natur (f.eks. oprensning af søer).

9. Naturindsatser 2025

Politisk afsatte natur- og biodiversitetspuljer

Budget	2024	2025	2026	2027
Naturpulje 2023-2025 (anlæg) mio.kr.	0.400	0.800	-	-
Natur- og Biodiversitetspuljen 2024 -2027 (drift) mio.kr.	0.400	0.400	0.400	0.400
Projektforslag mio.kr.				
A) Naturfagsmaraton (5 -6 klasse)	0.030√	0.030√	0.030√	
B) Nytteindsatsen - insekthoteller, pindsvinebo, fuglekasser m.m.	0.015√			
C) Opkøb og udvikling af naturområder. Omfatter samarbejde med fx Den Danske Naturfond, Naturstyrelsen o.a. Forslaget indebærer også naturpleje og udvikling af friluftsliv fx i færdiggravede råstofgrave eller på lavbundsarealer.	0.100√	0.350	0.170	0.100
D) Naturforbedringer i byzonen	0.050√	0.050		
Naturpulje Kickoff workshops. Samarbejde m/ Kongskilde Naturcenter og lokalråd.	0.200√	0.250	0.100	0.150
Pulje som udbydes til lokalråd, boligsekskaber og andre foreninger med udearealer, samt skoler og institutioner, private lodsejere m.fl.				
Kommunal indsats på offentlige grønne arealer. Omfatter formidling af bynatur (skilte, workshops mv.), og fysiske omlægninger af haver og fællesområder til "vild med vilje", beplantninger af hjemmehørende buske og træer og etablering af levesteder (dødt ved/vand/ sand/ blomster). Etablering af demonstrationshaver. Forskønnelse af rabatter, rundkørsler m.v.	0.100√	0.100		
E) Naturforbedringer i landzonen	0.200√	0.250	0.100	0.150
Pulje som udbydes til private lodsejere . Omfatter udvikling af naturarealer fx til græsning, slæt, kratrydning, nye paddevandhuller indenfor Grønt Danmarkskort og i forbindelse med lavbundsprojekter, samt tiltag for andre sjældne arter såsom Hasselmus.				
F) Naturviden	0.105√	0.170		
Konsulenthjælp til opbygning af viden om vores lokale natur. Fx registrering af botanik og sjældne arter.				

9. Tema Naturindsats – uddeling fra Naturpuljen 2024 til naturen i byen

Placering	Projekt	1-3		0-1		ja, nej eller ikke relevant	Budget 200.000	Points	Økonomi	Prioritering	Noter	betalt
		Fremmer mere biodiversitet i byområder	Skaber levesteder for dyr og planter	Ansøger udfører en del af arbejdet	Projektet gavner flest mulige borgere, har							
Børnehaven i	Biodiversitetsområde på	3	3	1	1	ja	28.593 kr.	8	28593,00		16.000 udskudt til 2025	12181,20
Frederiksberg	Biodiversitet på skole	3	3	1	1	ja	30.000 kr.	8	30000,00		14.500 udskudt til 2025	15678,32
Ejerforening	Biodiversitet på fællesareal	3	3	1	1	ikke relevant	28.744 kr.	8	28744,00		10.000 udskudt til 2025	14995,00
Vester Broby gadekær	Eng ved gadekær	3	3	0	1	ja	25.000 kr.	7	25000,00			22373,00
Byparken, På banen,	Biodiversitetsområder	3	3	1	1	ja	30.000 kr.	8	30000,00		30.000 udsat til 2025	0,00
	Optæg med Vild Med Vilje	2	1	0	1	ikke relevant	10.000 kr.	4	10000,00		2000 udsat til 2025	8000,00
Stenlille	Renovering af skolehaver	1	1	0	1	ja	20.000 kr.	3			klimamidler	
Sorø	sanseshave	2	2	1	1	ja	30.000 kr.	6	30000,00			22308,00
Skovbørnehaven	Naturbaser (3,4)	2	2	1	1	ikke relevant	40.000 kr.	6	40000,00			32000,00
Frederiksberg	beplantning KFUM	2	2	1	1	ikke relevant	10.731 kr.	6	10731,00			7978,76
BMX plads	vil med vilje	3	3	1	1	ikke relevant	40.000 kr.	8	40000,00			22516,00
Frederiksberg	frugthave	1	1	0	1	ja	20.000 kr.	3			klimamidler	
Pedersborg	Renovering af skolehaver	1	1	0	1	ja	15.000 kr.	3			klimamidler	
Ruds Vedby	2 stk. skoletræer	1	1	1	1	ikke relevant		4			klimamidler	
											72.500 kr i tilsagn skudt til 2025	158030,28
					Kriterier		delsum		462.068 kr.	273.068,00 kr.		

By-naturpuljen 2025:

Budget 250.000 kr.

- Overført på 5 projekter for i alt 72.500 kr

- 12 ansøgninger indkommet for i alt 343.230 kr.

9. Tema Naturindsats – uddeling fra Naturpuljen til naturforbedringer på landet

å landet		1-3 points (lav til høj)	1-3 points (lav til høj)	0-1	Etablering af nye naturområder (0-1 points)							
Projekt	Mest naturværdi for pengene	Langvarig, positiv effekt på biodiversitet	Ansøger udfører en del af arbejdet	Udvider eller skaber sammenhæng til	Forbedre levesteder for truede arter	Ligger indenfor Grønt Danmarkskort	Points	Økonomi	Prioritering	Noter	betalt	
rydning birk og el	3	3	1	1	1	1	10	30.000 kr.	30000,00		30000,00	
1000 m2 sø	3	3	1	1	1	0	9	30.000 kr.	30000,00		30000,00	
pleje af overdrev	3	3	1	1	1	1	9	30.000 kr.	30000,00		23500,00	
ny sø og oprensning gl. sten og sand	3	3	1	1	1	1	10	30.000 kr.	30000,00		28445,00	
oprensning sø	2	2	0	1	1	1	7	30.000 kr.	20000,00		16000,00	
	3	3	0	1	1	1	9	30.000 kr.	30000,00		23955,00	
ny sø	2	2	1	1	1	1	8	30.571 kr.	30571,00	udsat til 2025	0,00	
							delsum	356.571 kr.	200571,00	24.457 kr i tilsagn skudt til 2025	151900,00	

Forbedringer til ansøgning 2025: adresse, ejerforhold, efterpleje, formidling om biodiversitet (folkemøde)

Land-naturpuljen 2025:

Budget 250.000 kr.

- Overført på 1 projekter for i alt 24.457 kr.

- 17 ansøgninger indkommet for i alt 537.804 kr.

- Orientering om EU LIFE ansøgning "Web of Life", hvor Næstved Kommune har spurgt hhv. Slagelse og Sorø i vest og Faxe i øst om de vil være bidragsydere til artsindsatser for hasselmus og eremit m.fl. på tværs af kommunegrænser. Sorø skal levere status for aktuel artsindsats til Næstved i forbindelse med forarbejder til ansøgningen.

9. Tema Naturindsats – EU LIFE "Web of Life"

